

INFORME DE VALIDACIÓ
FITXES PROJECTE DEL DIMONI I LES PEDRES

Treball desenvolupat per:

Paloma Valdivia Vizarreta

Laura Carbonero Sánchez

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

02/2020

Index

<u>1.- VISITES CENTRES EDUCATIUS PROJECTE DEL DIMONI I LES PEDRES.</u>	3
<u>1.1.- Introducció</u>	3
<u>1.2.- Diari de Camp</u>	3
<u>Escola CAN CLADELLAS - Dimarts, 14 de gener (11.45h):</u>	3
<u>Escola PALAU - Dimecres, 15 de gener (12.30h):</u>	5
<u>Escola J.M. FOLCH I TORRES - Divendres, 17 de gener (12.30h):</u>	6
<u>Escola/IES CAN PERIQUET - Dilluns, 20 de gener (12.30h):</u>	7
<u>IES RAMON CASAS I CARBÓ - Dimarts, 21 de gener (12.30h):</u>	8
<u>Escola/IES MARINADA - Dilluns, 27 de gener (13.20h):</u>	9
<u>2.- VALIDACIÓ FITXES DEL PROJECTE DEL DIMONI I LES PEDRES: PROPOSTES DE MILLORA I CONTINUÏTAT EXTRETES A PARTIR DE LA CONSULTA ALS CENTRES EDUCATIUS.</u>	9
<u>Consideracions generals</u>	9
<u>Fitxes Etapa d'Educació Infantil</u>	9
<u>Fitxes Etapa d'Educació Primària</u>	10
<u>Fitxes Etapa d'Educació Secundària</u>	11
<u>Fitxes d'Educació Física, Música i Anglès</u>	11
<u>3.- AMPLIACIÓ DEL PROJECTE</u>	12
<u>3.1 Aules infantil:</u>	12
<u>3.2. Aula de informàtica-equip (ApS)</u>	12
<u>3.3. Aula Escola de Adults</u>	12
<u>3.4. Voluntariat per la Llengua</u>	12

1.- VISITES CENTRES EDUCATIUS PROJECTE DEL DIMONI I LES PEDRES.

1.1.- Introducció

Dins la validació del material educatiu corresponent al *Projecte Del Dimoni i les Pedres*, s'ha comptat amb la participació dels centres educatius següents:

1. Escola Can Cladellas.
2. Escola Palau.
3. Escola J.M. Folch i Torres.
4. Escola Can Periquet.
5. IES Ramon Casas.
6. Centre concertat Marinada (primària i secundària).

A cada visita als centres s'ha dut a terme l'enregistrament digital de l'entrevista i el seu buidatge en un diari de camp. Els centres també han omplert una graella de validació de cadascuna de les fitxes proposades. Totes aquestes dades s'han recopilat en un informe final de resultats que contempla les propostes de millora i continuïtat del projecte.

Pel que fa al diari de camp, la informació extreta de la visita a cadascun d'aquests centres és, per ordre cronològic, la següent:

1.2.- Diari de Camp

Escola CAN CLADELLAS - Dimarts, 14 de gener (11.45h):

Assistents: Director escola (Francesc, mestre EF) i mestres coordinadores de totes les etapes (infantil i primària) i cicles (inicial, mitjà i superior).

La valoració general del material és molt positiva. L'ús de codis QR es considera molt interessant. Entre les propostes de millora i suggerències del professorat també destaquen:

- 1) Etapa infantil/Cicle inicial primària: les fitxes estan massa centrades en "l'acolorir". A més a més, els dibuixos per acolorir són poc "agraïts" i difícils per a l'alumnat d'infantil. Per exemple, seria millor que les masies fossin blanques, de paret llisa.
- 2) Etapa infantil: es podrien introduir altres aspectes importants de l'etapa, com ara la part matemàtica i la manipulativa (trencaclosques, peces,

construccions, etc.).

- 3) Etapa infantil/Cicle inicial primària: la lletra hauria de ser de pal, molt especialment en infantil. També s'hauria de reduir la quantitat de text.
- 4) Proposta general (molt important): classificar, seqüenciar les fitxes amb els continguts a treballar (malgrat que el professorat no creu necessari -ni massa interessant- revisar ni seguir el currículum). Recomanen fer-ho per etapes i cicles, i que aparegui a la fitxa com a mode d'índex o de codi. Indexar el material per saber, per exemple, a quin nivell està destinat (encara que després el professorat pugui adaptar-lo segons els seus interessos o segons les característiques de l'alumnat).
 1. Exemple 1: Conèixer les masies i els seus productes, després parts de les masies, després tipus de masies i la seva història, etc.
 2. Exemple 2: Fitxes més extenses i altres temes com ara els Templers, marcar-lo en cicle superior. Tot i així, seria millor resumir la informació de la fitxa o canviar-ne la disposició per fer-la més àgil.
- 5) Proposta general (molt important): el títol del projecte és atractiu i crida l'atenció, però després es dilueix -es perd- en el transcurs de les fitxes. Es podria crear un personatge (potser el Dimoni?) que motivés l'alumnat a anar descobrint els diferents punts de Palau i que acompanyés els infants en el recorregut. També pot ser l'alumnat qui ajudi el Dimoni. Tipus projectes de treball: "Què és el que vol saber el Dimoni?". A mode de mascota protagonista.
- 6) Algunes fitxes específiques:
 1. Fitxes retaula dels centres religiosos: més indicades de cara a l'etapa ESO. En el cicle superior de primària es treballa el Gòtic i el Romànic, però de manera molt més introductòria, bàsica i conceptual.
 2. Fitxes de construir un penell: molt bones. També es podria construir un rellotge de sol, ja que és una altra de les coses que es treballen a l'aula.
 3. Rosasses i compàs: el compàs s'introdueix al cicle superior, però de manera molt més senzilla que la proposada en la fitxa (és difícil). Sí que es pot introduir conceptes com ara el diàmetre i el radi, per exemple, però no gaire més. A Infantil es pot relacionar amb el tema de les mandales?
 4. Masies: pot ser més motivador el fet d'anar al lloc i dibuixar-les al natural. Per exemple, a partir d'alguna directriu molt senzilla.

5. Fitxes de la Casa de la Vila: tenir en compte que a 3r de primària l'alumnat va a veure l'alcalde, seuen a la Sala de Plens i li fan preguntes. Es pot jugar amb això, ja que és una activitat que fan totes les escoles. A cicle superior, en canvi, van al Parlament.
- 7) Hi ha àrees de coneixement que no estan gaire representades, malgrat que sempre és possible fer servir alguna cosa de les fitxes o activitats que es proposen. Aquestes àrees són, per exemple, les matemàtiques, l'educació física, la música o l'anglès.
1. Francesc (mestre EF): troba que la idea de fer una cursa d'orientació al cicle superior seria molt bona.
- 8) Una de les mestres aprofita per comentar que, per exemple en el cas de l'Ermita de Santa Magdalena, el patrimoni en si no està ben conservat. De tal manera que si s'agafa la fitxa en qüestió i es va a veure l'Ermita no té res a veure la fotografia amb el que hi ha avui dia. Suggereix, si és possible, que s'aprofiti aquest projecte per fer una mica de pressió a l'Administració de cara a la conservació del patrimoni. Més encara si es vol promoure i donar a conèixer.

Finalment, l'escola es mostra oberta a fer més trobades si calen.

Escola PALAU - Dimecres, 15 de gener (12.30h):

Assistents: Secretària del centre, mestra a ciclo inicial de primària. La directora està de baixa laboral i el Cap d'Estudis ha hagut d'assistir a una reunió d'última hora.

Aquesta mestra no pertany a l'equip docent més centrat en el projecte i no pot oferir un feedback d'allò parlat pels companys/es. Parlem sobre els objectius del projecte -sap que s'està fent-, i proposa repartir un joc de fitxes i la graella de validació entre els coordinadors/es de cicle perquè facin la valoració en una de les seves reunions periòdiques (marge de 10 dies).

Al llarg de la reunió, ella ha anat fullejant les fitxes i pel que ha vist, apunta, a grans trets, que:

- 1) Creu que en general són més adequades per a primària que no pas per a infantil.

- 2) Considera que el treball és molt interessant perquè a primària el treball del municipi i de l'entorn més proper és bàsic.

Donat això, intentarem extreure tota la informació de les tres graelles per cicle que ens enviïn (lliurades les fitxes de Cicle Inicial i Cicle Mitjà el 04 de febrer). El centre també obre la possibilitat de tornar a repetir una visita si es considera necessària.

Escola J.M. FOLCH I TORRES - Divendres, 17 de gener (12.30h):

Assisteix: Olga, directora del centre.

S'ha mirat totes les fitxes i ha recollit uns comentaris específics per fitxa per fitxa que traspasarà a la graella de validació.

Els comentaris generals que fa a la reunió d'avui són:

- 1) Considera que totes les fitxes són per cicle mitjà i superior. No en troba cap que pugui ser aplicable a infantil ni a cicle inicial de primària, si no és amb força adaptacions. Com a mínim, ella parla des del nivell que té a l'escola ara mateix.
- 2) L'escola treballa per projectes a àrees com a medi social, i ella considera que les fitxes tenen una gran cabuda en aquesta àrea.
- 3) Considera que el treball i continguts que proposen les fitxes és molt adient i interessant (importància d'arrelar l'alumnat a la població). A més a més, ella considera que no és igual que les famílies duguin la canalla a l'Hostal del Fum o a alguna masia que no que es treballi la història d'aquests espais. Per exemple, el nom de l'escola és J.M. Folch i Torres i ni l'alumnat ni la majoria de famílies saben qui és. Per això a l'escola es fa un dia destinat a la seva figura.
- 4) També considera que les fitxes són prou atractives. Per exemple, fa menció del treball de les rosasses, que és molt interessant. Tanmateix, creu que a primària s'haurien de treballar de manera més fàcil (donar la rosassa i acolorirla, o fer un puzzle, etc.), ja que la proposta de les fitxes requereix d'un domini del compàs que a primària no es treballa (tot i que sí que s'introdueix).
- 5) Tenir en compte, per si es pot relacionar, que per exemple en el cas d'aquesta escola es fan sortides a Can Cortès i a Santa Maria de Palau (al Cicle Mitjà).
- 6) En referència als codis QR: considera que són molt interessants i una

proposta molt bona, però a secundària, ja que requereixen l'ús de mòbils i a primària hi ha escoles que els tenen prohibits (ells com a mínim sí els en tenen, de prohibits). Potser es podria fer una altra proposta semblant per a primària? Tablets.

Escola/IES CAN PERIQUET - Dilluns, 20 de gener (12.30h):

Assisteix: Jonathan, director de l'etapa primària (en extinció) i mestre d'educació infantil amb experiència també en l'etapa primària.

Entre els aspectes que ens aporta el mestre, destaquen:

- 1) Fitxes molt interessants, especialment per la importància que té el coneixement de l'entorn més proper.
- 2) El centre ha fet servir algunes de les fitxes, inclosos els codis QR (amb l'ús de tablets i en grups cooperatius). Les han aplicades en les sortides al Castell de Plegamans i a Sant Genís.
- 3) Una aportació a les masies o fitxes per acolorir: es pot posar una imatge petita de l'original a mode de referència per als més petits.
- 4) El mestre és titulat en infantil: considera que l'etapa no està gaire representada i que s'hauria de crear més material perquè en aquesta etapa el treball de l'entorn és molt important. Considera que un grup de P5 "potent" podria fer alguna fitxa, però no gaire (tot i les possibilitats d'adaptació, ja que les fitxes també es poden veure com un recurs i una guia que t'ajudin a crear activitats adaptades al teu grup).
- 5) A 6è, en canvi, el gruix de les fitxes són molt adequades i les que ells han fet servir han funcionat molt bé. També les troba molt convenients per a primer de l'ESO.
- 6) Faria més èmfasi en el tema de la interdisciplinarietat (p.ex., a matemàtiques es poden mesurar les plantes de les esglésies, etc.).
- 7) Fer més grans alguns elements de les fitxes perquè siguin més còmodes a l'hora de treballar-los: p.ex., el mapa de la cacera del tresor, ídem amb la línia del temps. És a dir, fer fitxes més obertes, amb més aire... Per estalviar paper i despeses, es poden fer fitxes a doble cara (p.ex., es pot posar el mapa de la cacera del tresor en una cara de la fitxa i les imatges en l'altra).
- 8) A diferència d'altres escoles que potser no acaben de veure l'ús dels codis

QR a primària per la prohibició de mòbils en l'etapa, ells sí que ho veuen bé. Substitueixen el mòbil per l'ús de tablets en grups de treball.

IES RAMON CASAS I CARBÓ - Dimarts, 21 de gener (12.30h):

Assisteixen: Milagros Gómez (directora del centre i professora de Ciències) i Eva Pellisé (Coordinadora del Crèdit de Síntesi a l'ESO i professora de Matemàtiques). El centre està molt interessat en el projecte (li ha agradat molt) perquè, de fet, el Crèdit de Síntesi de primer de l'ESO es destina a conèixer el municipi (CS "Coneguem Palau"). Aquest material té Copyright i en el seu moment va funcionar molt bé perquè està molt ben treballat, però està íntegrament centrat en les Ciències Socials (el Crèdit de Síntesi ha d'agrupar totes les àrees, o la seva majoria) i alhora també ha anat quedant desfasat.

- 1) Important: les fitxes s'adequen al que l'equip docent té previst i és el que volen (ho troben més atractiu, més visual). Però, una cosa molt important que volen saber és si podrien fer ús de tot el projecte sense problemes, és a dir, que el crèdit de síntesi fos el projecte en si mateix ("Podrem agafar-lo tot?").
- 2) En cas afirmatiu, consideren important que en la proposta final quedés molt clar especialment què es fa a primària (sobretot a cicle superior) i què a secundària, perquè no hi haguessin "solapaments" i que els alumnes no acabin per repetir fitxes.
- 3) Ús dels codis QR: molt bons, molt ben valorat.
- 4) Es pot potenciar més encara la part interdisciplinar: alguna fitxa en anglès, matemàtiques en anar al lloc a mesurar elements, etc. Altres exemples:
 - Cursa orientació EF seria molt bona idea.
 - L'herbari podria ser fotogràfic per fer-ho més sostenible (no arrencar herbes perquè són massa alumnes).
 - Molt bones les fitxes de les rosasses! (Part de Visual i Plàstica, part de matemàtiques pel tema compàs).
- 5) Altres propostes: fer un solucionari (autocorrecció, guia pel professorat, etc.) i que a la web hi hagués dues pestanyes: alumnat i professorat.
- 6) Un punt d'interès encara no tractat: La Riera de Palau.

Escola/IES MARINADA - Dilluns, 27 de gener (13.20h):

Assisteixen: Les tres coordinadores dels tres cicles de primària.

No s'ha fet gaire difusió del projecte per part de la directora i s'ha d'explicar els objectius i en què consisteix la col·laboració del professorat.

Les mestres miren un joc de fitxes que portem (se'l queden per fer la validació) i, a grans trets, consideren que són molt interessants i atractives.

En el cas d'aquest centre, el treball de l'entorn i del municipi es treballa sobretot al cicle mitjà, on s'engega un projecte cada dos anys (aquest any no toca, però el projecte es podria fer anar de cara al curs vinent). A cicle superior ja no es fa res sobre el tema, si no és per motiu d'alguna visita o sortida puntual.

Les mestres es comprometen a fer la validació i enviar-la dins del termini previst. S'organitzaran de manera que una d'elles farà una graella centrada a cicle inicial (i tenint en compte l'etapa infantil) i les altres dues en faran una altra que contemplarà especialment els cicles mitjà i superior.

2.- VALIDACIÓ FITXES DEL *PROJECTE DEL DIMONI I LES PEDRES*: PROPOSTES DE MILLORA I CONTINUÏTAT EXTRETES A PARTIR DE LA CONSULTA ALS CENTRES EDUCATIUS.

Consideracions generals

- Crear un dossier digital d'orientacions per al professorat amb totes les fitxes i una guia didàctica seqüenciada: índex, orientacions metodològiques, taula de classificació del material per nivells (Infantil, Primària -CI, CM i CS-, ESO-Batxillerat) i les fitxes. Tot plegat, perquè entre d'altres no hagi solapament de fitxes per nivells.
- Crear un solucionari (autocorrecció) de les fitxes.
- Crear una narrativa amb un personatge que presenti i expliqui el projecte de manera que vagi guiant/acompanyant l'alumnat.
- Reformar les fitxes d'infantil i primària amb lletra de pal i reduir la quantitat de text.
- Crear més fitxes per educació infantil i cicle inicial de primària.
- Incloure les masies de Can Falguera i Can Duran.
- Incloure a la web un espai de metodologia i treball per al professorat.

Fitxes Etapa d'Educació Infantil

1. Acolorir el dimoni, la masovera i el gall amb Realitat Augmentada.
2. Estores de Beebots de gegants (infantil) i “amb senyals de trànsit” (primària).
3. Masies per acolorir dibuix amb acompanyament d’una foto real/Refer amb tauleta Wacon.
4. Activitats de modelatge: p.ex., fer la cara del dimoni amb un globus o paper mache. Fer servir també diferents tipus de materials per promoure el treball manipulatiu: papers, pastes modelar, etc.
5. Titelles: tubs de paper reciclat (WC, cuina, etc.).
6. Trencaclosques “Abraxas i els seus amics”: impressora làser.
7. Mandales per acolorir basat en la rosassa de Sant Genís.
8. Fitxa amb l’escut de Palau.
9. Activitat amb vídeos d’oficis antics/tradicionals a Palau. Testimoni de gent gran.
10. Joc de memòria: gremis en l’època medieval, Xilografies. La fusta feta imatge. L’Auca dels oficis dels Abadal, segles XVII-XXI
11. Crear amb fang una peça representativa del Palau: p.ex., El memhir de la Pedra Llarga.

Fitxes Etapa d’Educació Primària

12. Photovoices del conte del Patufet. L’alumnat es disfressa, fan fotografies, enregistren la seva veu (petits diàlegs).
13. Joc de memòria de lectoescriptura: nom de les masies.
14. Crear activitats de la Casa de La Vila: refer per a l’etapa de primària ja que és una activitat habitual (3er primària van a la Casa i parlen amb l’alcalde).
15. Activitat d’orientació al Parc de l’Hostal del Fum- Primària (part 1).
16. Calcular perímetres de les esglésies. (mesurar).
17. Resolució de problemes (multiplicacions) a partir de les rajoles de l’Ajuntament i les Esglésies (escollir rajoles maques i/o significatives).
18. Crear un Stop motion mitjançant una app: p.ex., crear una interpretació de la Llegenda del Dimoni i les Pedres).
19. Crear fitxa de l’abans-després dels llocs de Palau. Fotografies de Jaume Ventura o Joc Abans-Després, cartes gruixudes de memòria amb fotografies d’abans i després però igual els textos sota la imatge.
20. Crear Timelapse de la germinació.
21. Herbari fotogràfic.
22. Minimuseu- caixa de sabates amb sis divisions per explicar objectes inerts del poble. (éssers vius i inerts).

23. Memory d'ocells del Parc de l'Hostal del Fum.
24. Construir un rellotge de sol per treballar matemàtiques.
25. Digitalització de les fotografies de Can Cladelles, per comprendre millor la importància de la masia (es troba amb ruïnes).
26. Refer la fitxa de la cacera del tresor, mapa més gran, massa apinyat.

Fitxes Etapa d'Educació Secundària

27. Crear una ruta de llocs d'interès a Palau (mitjançant Google Maps).
28. Crear un hotel d'insectes per atreure els pol·linitzadors solitaris perquè es mantinguin allà durant l'hivern.
29. Personatges il·lustres de Palau.
30. Mapa de sons de Palau: p.ex., el so de l'aigua de la Riera i geolocalitzar-lo.
31. Plaça de l'Estruch: treball de gènere i diversitat.
32. Projecte de la Riera de Caldes: p.ex., mesurar-ne el cabal.
33. Crear un itinerari virtual dels llocs més emblemàtics (a 360º).

Fitxes d'Educació Física, Música i Anglès

34. Balls tradicionals: ball de gitanes, havaneres i sardanes (vestuari, cançons, història). generar codis QR per accedir a vídeos que caldrà penjar en algun lloc.
35. Tradicions esportives palauenques. Esportistes ilustres. Cicle superior de primària (cicle en què s'introdueixen els continguts d'iniciació esportiva). També seria aplicable a l'ESO.
36. La vida de Maria Víctor i la iniciació a l'atletisme. Cicle superior de primària (cicle en què s'introdueixen els continguts d'iniciació esportiva). També seria aplicable a l'ESO.
37. Activitat d'orientació pels diferents punts del poble: Ed. Física-ESO (part 2 orientació).
38. Escollir quatre fitxes de vocabulari per traduir-les i fer-les en anglès (p.ex., Còmic del Castell, parts de la masia, ferrocarril, etc.).
39. Joc de serveis públics del poble amb anglès.
40. Persones que vivien al castell amb anglès.

3.- AMPLIACIÓ DEL PROJECTE

3.1 Aules infantil:

- Reunión co-creación entre profes de Infantil y personas mayores expertas. Per exemple: Jaume Ventura.

3.2. Aula de informàtica-equip (ApS)

- Crear fotos 360 graus de llocs emblemàtics del territori.
- Crear rutes en google maps
- Escriure en Viquipedia contingut del blog
- Exposició Plaça Estruch (gènere)
- Campanya sensibilització d'accessibilitat al poble
- Juegos de memory i relació amb la talladora laser
- Ecosistema de la Riera: Reportatge audio-visual

3.3. Aula Escola de Adults

- Validar material educatiu
- Material per (Alfabetització): per aprendre a llegir i escriure.
- Curs de perfeccionament del català tant oral com escrita.

3.4. Voluntariat per la Llengua

- Visita guiada pels voluntaris/es
- Explicacions dels materials